

BO‘LAJAK O‘QITUVCHILARNING IJODIY FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHDA MUAMMOLI TA’LIMNING ROLI

Abduraxmonova Nigoraxon Akramali qizi

Qo‘qon Universiteti Ta’lim kafedrası katta o‘qituvchisi

Annotatsiya:

Ushbu maqolada bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining ijodiy faoliyatini rivojlantirishda muammoli ta’limning roli va uning pedagogik tizimda qanday muhim o‘rin tutishi masalasi ko‘rib chiqiladi. Muammoli ta’lim usulining o‘ziga xos xususiyatlari, pedagogik jarayonda uning samaradorligini oshirish yo‘llari va ijodiy fikrlashni shakllantirishdagi o‘rni tahlil etilgan. Shuningdek, maqolada bo‘lajak o‘qituvchilarning ijodiy faoliyatini rivojlantirishda muammoli ta’limni qo‘llashning metodologik asoslari va amaliyotdagi ko‘rinishlari taqdim etilgan.

Kalit so‘zlar: muammoli ta’lim, ijodiy faoliyat, bo‘lajak o‘qituvchilar, pedagogik metodlar, ta’lim innovatsiyalari, o‘qituvchi kompetensiyalari, tanqidiy fikrlash, ijodiy fikrlash, mustaqil ta’lim, o‘quv yondashuvlari

Zamonaviy pedagogikada bo‘lajak o‘qituvchilarni tayyorlashda ijodiy faoliyatni rivojlantirishning ahamiyati ortib bormoqda. O‘qituvchilarning ijodiy salohiyati nafaqat o‘quvchilarni bilim olishga yo‘naltiradi, balki ularda tanqidiy fikrlash, muammoni hal qilish va innovatsion yondashuvlarni rivojlantiradi. Muammoli ta’lim, ayniqsa, boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining kasbiy rivojlanishida katta rol o‘ynaydi. Ushbu maqolada muammoli ta’lim metodining bo‘lajak o‘qituvchilarning ijodiy faoliyatini shakllantirishdagi ahamiyati, uning ta’lim jarayoniga integratsiyasi va samaradorligi masalalari yoritiladi.

Bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining ijodiy faoliyatini rivojlantirishning nazariy asoslari pedagogikaning fundamental tamoyillariga asoslanadi. Pedagogik jarayonda ijodiylik o‘qituvchining shaxsiy xususiyatlari bilan chambarchas bog‘liq bo‘lib, o‘qituvchining ijodiy salohiyati uning o‘quvchilarga ta’lim berish uslubiga, darslarning mazmuniga va shakliga ta’sir ko‘rsatadi. O‘qituvchi ijodiy fikrlashga ega bo‘lganda, u o‘z darslarini yangi, innovatsion yondashuvlar bilan boyitishga muvaffaq bo‘ladi.

Scientific Conference on Multidisciplinary Studies

Hosted online from Bursa, Turkey

Website: econfseries.com

11th July, 2025

Ijodiy faoliyatning asosiy elementlari quyidagilardan iborat:

Mustaqil fikrlash: o'qituvchi o'zining pedagogik yondashuvlarini yaratishda erkin va mustaqil fikr yuritishi zarur.

Muammoni hal qilish: har qanday darsda yuzaga keladigan qiyinchiliklarni ijodiy usulda hal qilish.

Innovatsion yondashuvlar: yangi ta'lim metod va texnologiyalarini qo'llash, pedagogik jarayonni yangilash.

Bundan tashqari, ijodiy faoliyat bo'lajak o'qituvchilarni kasbiy mahoratini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Bu jarayonning asosiy bosqichlari o'qituvchining kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Muammoli ta'lim – bu o'quvchilarda mustaqil fikrlash va tanqidiy yondashuvni rivojlantirishga qaratilgan pedagogik uslubdir. Muammoli ta'lim metodining maqsadi – o'quvchida o'z-o'zini anglash, muammolarni tahlil qilish va ularga yechim topish ko'nikmalarini rivojlantirishdir. Bu usul o'quvchilarga ta'lim berishda ularga faol ishtirok etishga imkon beradi va ularning ijodiy salohiyatini rivojlantiradi.

Muammoli ta'limning asosiy xususiyatlari:

Muammoni qo'yish: o'qituvchi talabalarga qandaydir muammo yoki savolni qo'yib, ularni mustaqil fikrlashga chaqiradi.

Muammoning turli yechimlarini izlash: talaba o'zi uchun yechim topishga harakat qiladi va bu jarayonda ijodiy fikrlashni rivojlantiradi.

Qaror qabul qilish: o'quvchi o'z yechimini tanlab, uni amalga oshiradi va natijalarni baholaydi.

Muammoli ta'limning pedagogik jarayonda qo'llanilishi o'qituvchining ijodiy faoliyatini samarali tashkil qilishga imkon yaratadi. Shu bilan birga, bu metod o'qituvchining pedagogik yondashuvlarini o'zgartirishga, yangi texnik va metodlarni o'rganishga yordam beradi.

Muammoli ta'limning ijodiy faoliyat bilan chambarchas bog'liqligi shundaki, bu ta'lim usuli o'quvchilarda ijodiy fikrlashni rivojlantiradi. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilari uchun muammoli ta'lim metodlari o'qituvchining ijodiy salohiyatini oshirishda samarali vosita sifatida ishlatilishi mumkin.

Muammoli ta'lim orqali quyidagilar amalga oshiriladi:

Scientific Conference on Multidisciplinary Studies

Hosted online from Bursa, Turkey

Website: econfseries.com

11th July, 2025

O'qituvchi muammoni o'quvchilarga taqdim etib, ularning ijodiy javoblarini eshitadi va rag'batlantiradi.

Talabalar o'qituvchidan ko'proq mustaqil bo'lishadi va yangi yondashuvlar bilan tanishishadi.

Darslar yangi yondashuvlar asosida tuziladi va o'quvchilarni innovatsion fikrlashga undaydi.

O'qituvchining pedagogik faoliyatini yaratishda muammoli ta'limning qo'llanilishi ularning ijodiy faolligini oshirishga yordam beradi. O'qituvchilar, bu metodni qo'llagan holda, o'quvchilarga ta'lim berishda ko'proq interaktiv va ijodiy usullarni tanlaydilar.

Muammoli ta'limni boshlang'ich ta'lim tizimiga joriy etishning metodologik asoslari quyidagilarga asoslanadi:

1. Teoretik asos: pedagogik nazariyalar va ilmiy tadqiqotlar asosida muammoli ta'limni qo'llash.
2. Praktik asos: amaliy mashg'ulotlar, darslar va seminarlar orqali o'qituvchilarga muammoli ta'lim metodlarini o'rgatish.
3. Innovatsion texnologiyalar: raqamli vositalar va interfaol metodlarni o'qitish jarayoniga kiritish.

Muammoli ta'limni boshlang'ich sinfda qo'llashning amaliyoti, o'quvchilarni qiziqtirgan muammolar orqali ularning ijodiy faoliyatini rivojlantirishga yordam beradi. O'qituvchi, masalan, "Nega bu masala bir nechta usulda yechiladi?" kabi savollar orqali o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undaydi.

Xulosa

Muammoli ta'lim usuli bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining ijodiy faoliyatini rivojlantirishda katta rol o'ynaydi. Bu usul o'quvchilarda ijodiy fikrlash, mustaqil muammolarni hal qilish va innovatsion yondashuvlarni rivojlantirishga yordam beradi. Shuningdek, muammoli ta'lim o'qituvchining kasbiy kompetensiyalarini oshirishda samarali vosita hisoblanadi. Pedagogik tizimda muammoli ta'lim metodini joriy etish orqali zamonaviy, ijodiy va mustaqil fikrlashga ega o'qituvchilarni tayyorlash mumkin.

Scientific Conference on Multidisciplinary Studies

Hosted online from Bursa, Turkey

Website: econfseries.com

11th July, 2025

Foydalanilgan adabiyotlar

- 1.N.A. Abduraxmonova (2025). BO‘LAJAK BOSHLANG‘ICH SINF O‘QITUVCHILARINING IJODIY FAOLLIGINI OSHIRISHDA PEDAGOGIK KO‘NIKMALARNING ROLI. Inter education & global study, (1 (1)), 15-21.
- N.A. Abduraxmonova. "BO‘LAJAK BOSHLANG‘ICH SINF O‘QITUVCHILARINING IJODIY FAOLLIGINI OSHIRISHDA PEDAGOGIK KO‘NIKMALARNING ROLI" Inter education & global study, no. 1 (1), 2025, pp. 15-21.
2. Madinabonu Shuxratjon qizi, & Esonaliyeva Guluzra Komiljonova. (2023). INSON QADRI VA BARKAMOL AVLOD SHAKLLANISHIDA PEDAGOGIKANING O‘RNI. QO‘QON UNIVERSITETI XABARNOMASI, 1(1), 788–789. <https://doi.org/10.54613/ku.v1i1.717>
3. Komiljonova, G. N. qizi. (2023). FANLARARO BOG‘LANISH ASOSIDA BOSHLANG‘ICH TA‘LIMNI AMALGA OSHIRISHNING O‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI. Educational Research in Universal Sciences, 2(12), 198–201. Retrieved from <http://erus.uz/index.php/er/article/view/5505>
- 4.Abduraxmonova, N. (2022). BO‘LAJAK BOSHLANG‘ICH SINF O‘QITUVCHILARINI METODIK TAYYORGARLIGINI TAKOMILLASHTIRISH MUAMMOSINING PEDAGOGIK ZARURIYATI. Science and innovation, 1(B8), 2114-2121.
- Abduraxmonova, N. "BO‘LAJAK BOSHLANG‘ICH SINF O‘QITUVCHILARINI METODIK TAYYORGARLIGINI TAKOMILLASHTIRISH MUAMMOSINING PEDAGOGIK ZARURIYATI." Science and innovation 1.B8 (2022): 2114-2121.
- 5.Diyoraxon, S., & Komiljonova, G. (2023). BOSHLANG ‘ICH TA‘LIMDA CHET EL O ‘QUVCHILARINI BAHOLASH MEZONI VA SAMARALI TAQDIRLASH. QO ‘QON UNIVERSITETI XABARNOMASI, 783-785.
- 6.Abduraxmonova, N. A. qizi.(2023). Bo ‘lajak boshlang ‘ich sinf o ‘qituvchilarining ijodiy faoliyatini rivojlantirish pedagogik muammo sifatida. Educational Research in Universal Sciences, 2(12), 208-211.

Scientific Conference on Multidisciplinary Studies

Hosted online from Bursa, Turkey

Website: econfseries.com

11th July, 2025

Abduraxmonova, N. A. "qizi.(2023). Bo 'lajak boshlang 'ich sinf o 'qituvchilarining ijodiy faoliyatini rivojlantirish pedagogik muammo sifatida." Educational Research in Universal Sciences 2.12: 208-211.

7.Nigoraxon, A., & Mohlaroy, A. (2024). boshlang'ich ta'limda o'quvchilar ijodiy faoliyatini tashkil etish texnologiyasi. Yosh Tadqiqotchi Jurnal, 3(1), 83-87.

Nigoraxon, Abduraxmonova, and Alijonova Mohlaroy. "boshlang'ich ta'limda o'quvchilar ijodiy faoliyatini tashkil etish texnologiyasi." Yosh Tadqiqotchi Jurnal 3.1 (2024): 83-87.

8. Абдурахмонова Нигораксон. (2024). ИДЖОДИЙ ФАОЛИЯТИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШДА БО'ЛАДЖАК БОШЛАНГИЧ СИНФ О'КИТУВЧИЛАРИНИНГ ИНДИВИДУАЛЬНО-ШАКСИЙ СИФАТЛАРИ. Университетская исследовательская база , 55–58.

9. Kalendarova, Z. K. (2022). Innovative model of shaping students' creative thinking skills in primary education in the process of creating problem situations and its content. INNOVATIVE ACHIEVEMENTS IN SCIENCE, 11-137.

10. KALENDAROVA, Z. K. (2021). PRIMARY EDUCATION-THE FOUNDATION OF GENERAL SECONDARY AND HIGHER EDUCATION. THEORETICAL & APPLIED SCIENCE Учредители: Теоретическая и прикладная наука, (6), 350-332.